SKIL

ÅRSRAPPORT 2022

SKIL

Senter for kvalitet i legetjenester

MAI 2023

SKILNET.NO

Stiftelsen Senter for kvalitet i legetjenester

- www.skilnet.no
- kontakt@skilnet.no
- 94207070

Besøksadresse: Alrek Helseklynge, Årstadveien 17, 5009 Bergen.
Postadresse: PB 2303, Møllendal, 5867 Bergen

Utarbeidet av: Nicolas Øyane

Innhold

Sammendrag **4**

Organisasjon **5**

Formålet *5*

Ansatte ..... ***Feil! Bokmerke er ikke definert.***

Økonomi *6*

Produkt **8**

Innledning *8*

Målepunkter til lokalt kvalitetsarbeid *9*

Deltakelse *10*

Kundereise, markedsføring og profilering *10*

SKIL ePortal *11*

Presentasjon av kvalitetspakker *12*

Vanedannende legemidler 12

Sunn seksuell helse hele livet 13

Bedre liv med diabetes 13

Kloke valg på legekontor 14

Legemiddelgjennomgang 15

Kvalitet i e-konsultasjoner 15

Sykmeldingsarbeid for leger 16

Andre produkter *17*

Andre kurs 17

Verdibasert radiologi 17

SKIL Forum 2022 18

Beslutningsstøtte for legekontor 18

Nettsideløsning for leger (Nefle) 18

Kommunesamarbeid **19**

Innledning *19*

Kvalitetsseminar *19*

SKIL Kommunedashboard *20*

Formidling og samarbeid **21**

Forskningsaktivitet *21*

Presseoppslag *22*

Deltakelse i nasjonale referanse- og arbeidsgrupper *23*

Mål for 2023 ..... **23**

Sammendrag

2022 var SKILs sitt mest produktive år hittil, med fortsatt stor deltakelse av leger. Dette var det første driftsåret som stiftelse med driftsfinansiering over statsbudsjettet.

Det ble utviklet fire nye kliniske tema i løpet av året, tre kvalitetspakker (Seksuell helse, diabetes og vanedannende legemidler) og et annet kurs (Radiologi). I tillegg ble det gjennomført en revisjon av kvalitetspakkene Legemiddelgjennomgang og Kloke valg.

Gruppeledere som melder på gruppen sin har fått en viktigere rolle, og det har vært gjort en omfattende kundereise for gruppeledere. Formålet var å gjøre det så enkelt som mulig å melde på og administrere SKIL-grupper. Det ble avdekket flere forbedringsområder som er forbedret.

Totalt 640 leger meldte seg på kvalitetspakker i løpet av 2022, de fleste deltakerne meldte seg på kvalitetspakkene i Vanedannende legemidler (255) og Diabetes (179). I tillegg har 649 leger meldt seg på andre kurs, hvor Kvalitet i e-resept, Grunnkurs i kvalitetsarbeid på legekontor og Verdibasert radiologi var de mest populære.

SKIL lanserte beslutningsstøtte for vurdering av Paxlovid-behandling for Covid-smittede. Dette ble godt mottatt og legene ønsket videre beslutningsstøtte innenfor flere andre tema.

For å styrke samarbeid med kommunene, ble produktet Kvalitetsseminar pilotert i 5 kommuner. Kvalitetsseminaret er en arena for dialog og felles forståelse av kvalitetsarbeidet. Kommunen inviterer og administrerer seminaret selv med støtte fra SKILs system. Tilbakemeldingene har vært gode, og det planlegges å lansere kvalitetsseminar innenfor 3 nye tema i 2023 hvor flere enn fastleger og kommuneoverleger inkluderes.

SKIL har også deltatt i flere nasjonale referanse- og arbeidsgrupper, deriblant referansegruppen for Handlingsplanen i fastlegetjenesten 2020-2024 som fra høsten 2022 også fikk en rådgivende rolle ovenfor regjeringens hurtigarbeidende ekspertutvalg. SKIL har også i flere anledninger fremstått i media med positive resultater.

Det har vært samarbeid rundt flere forskningsprosjekt som har benyttet data fra SKIL, blant annet innen legemiddelgjennomgang, antibiotika, radiologihenvisninger og sykmelding. SKIL er fra 2022 også en offisiell samarbeidspartner med Alrek Helseklynge i Bergen.

Nettside for legekontor (Nefle) er har pr. 31.12.22 totalt 154 abonnenter, inkludert 5 pilotkontor og 23 nye legekontor ila. 2022.

Vi vil gjerne takke alle våre samarbeidspartnere og fagpersoner som har bidratt til at SKIL er blitt det vi er i dag. I tillegg vil vi takke for den fantastiske innsatsen som både kommuner og leger gjør for å bidra til kvalitetsforbedring av praksis.

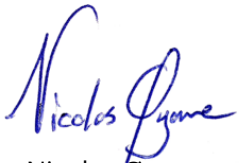

Nicolas Øyane
Daglig leder, SKIL
2.mail 2023

Organisasjon

Formålet

SKIL ble etablert i 2014 og har siden opprettelsen hatt som formål å levere systemer for systematisk kvalitetsarbeid utenfor sykehus og opplæring i disse. Videre har det vært en målsetning å samarbeide tett med stat, kommune og forskningsmiljø.

SKIL endret organisasjonsform fra aksjeselskap til stiftelse i 2021, og endret da også navn til Stiftelsen Senter for kvalitet i legetjenester.

Stiftelsens fullstendige formål er å «arbeide for kvalitetsutvikling og pasientsikkerhetsarbeid i legetjenester utenfor sykehus. Stiftelsens drift skal ikke baseres på fortjeneste. Dette er ikke til hinder for at Stiftelsen Senter for Kvalitet i Legetjenester kan legge seg opp reserver for å sikre utvikling og drift. Opptjent overskudd skal disponeres for å realisere stiftelsens formål, herunder tilby kurs, metoder og verktøy og annet for å utvikle og forbedre kvalitetsarbeid i legetjenester og øvrige helsetjenester i den kommunale helse- og omsorgstjenesten samt i avtalespesialisters praksis.»

SKILs motto er: «Med kunnskap og engasjement skaper vi kvalitet for alle».

Kunnskap: SKILs tilbud skal ta utgangspunkt i evidensbasert kunnskap.

Engasjement: SKIL skal fremme engasjement både internt og nasjonalt over fag- og forskningsmiljø som jobber med kvalitetsforbedring.

Skape: SKIL skal selv skape produkter som er tilpasset målgruppen legetjenester utenfor sykehus.

Kvalitet: SKIL skal bidra til at deltakerne får kunnskap og verktøy som gjør det mulig å forbedre kvaliteten i egen praksis.

Alle: SKILs tilbud skal tilpasses alle leger i den offentlige helsetjenesten utenfor sykehus, uavhengig av driftsform og andre forhold. Resultatet skal være økt kvalitet til helsetjenester til alle pasienter, med vekt på dem med størst behov.

Ressurser

SKIL ansatte én ny medarbeider i 2022 og hadde ved utgangen av året ni ansatte i totalt 7,6 årsverk. I tillegg ble det gjort innkjøp av konsulenttjenester knyttet til kurs- og IT-utvikling. Spesielt har SKIL tilknyttet seg relevante fagpersoner til de ulike produktene.

Årsverk er fordelt på følgende yrkesgrupper:

- Fagutvikling: 2,5
- IT-utvikling: 2
- Kundeoppfølging/kommunikasjon/markedsføring: 2
- Administrasjon/ledelse: 1,5

SKILs styre har i 2022 bestått av:

- Marte Kvittum Tangen, Norsk forening for allmennmedisin (leder)
- Frode Engtrø, Norsk samfunnsmedisinsk forening
- Lars Duvaland, Den norske legeforening
- Frøydis Olafsson, Praktiserende spesialisters landsforening
- Nils Kristian Klev, Allmennlegeforeningen
- Athar Ali Tajik, uavhengig representant (oppnevnt av Sentralstyret i Legeforeningen)

Det ble i 2002 avholdt 4 styremøter.

SKIL har utstrakt samarbeid med sentrale fagmiljø og organisasjoner for å sikre god faglig kvalitet i tilbudene. I 2022 har SKIL samarbeidet med:

- Antibiotikasenteret for primærmedisin, UiO
- Norsk forening for allmennmedisin
- Praksisnett (forskningsnettverket for allmennlegetjenesten)
- Institutt for global helse og samfunnsmedisin, UiB
- Norsk kvalitetsforbedring av laboratorieundersøkelser (Noklus)
- Helsedirektoratet
- NAV
- Statens legemiddelverk
- Norsk senter for e-helseforskning
- NTNU
- KS
- Folkehelseinstituttet

Økonomi

SKILs finansiering består i all hovedsak av driftsmidler over statsbudsjettet, prosjektmidler knyttet til nye prosjekt og kursavgifter. SKIL mottok i 2022 driftstilskudd fra Helse- og omsorgsdepartementet på 8 millioner knyttet til følgende leveranser:

- Etablere målepunkter til bruk i lokalt kvalitetsarbeid.
- Vedlikeholde og tilby kvalitetspakker i legemiddelgjennomgang, antibiotika, gode
- pasientforløp, kloke valg, vanedannende legemidler, diabetes og seksuelle helse.
- Delta i relevante referanse- og arbeidsgrupper, samt rådgi Helsedirektoratet i spørsmål rundt etablering av et nasjonalt system for kvalitet- og pasientsikkerhetsarbeid.
- Formalisere system for å ivareta og videreutvikle nasjonalt fagmiljø i kvalitetsarbeid.
- Pilotere og videreutvikle kvalitetsseminar for å styrke ledelse av kvalitetsarbeidet i kommunene, og samarbeid mellom ulike aktører i kommunene og samarbeidet med spesialisthelsetjenesten.
- Samarbeide med forskningsmiljøer for å utvikle ny kunnskap rundt praktisk kvalitetsarbeid og pasientsikkerhet.
- Bidra til at flest mulig deltar i aktiviteter knyttet til kvalitet og pasientsikkerhet.
- Standardisere og kvalitetssikre faglig innhold og logistikk rundt SKILs tilbud.

SKIL mottok i tillegg prosjektmidler knyttet til utvikling av følgende tilbud:

- Sunn seksuell helse hele livet (Helsedirektoratet)
- Vanedannende legemidler (Helsedirektoratet)
- Bedre liv med diabetes (Fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet)
- Beslutningsstøtte for legekontor (Fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet)
- Smittevern (Fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet)
- Verdibasert radiologi (Helse Vest).

Produkt

Innledning

SKIL bygger på tidligere erfaringer med lokalt kvalitetsarbeid fra blant annet Legeforeningen, Universitetet i Oslo og Helsedirektoratet. Hovedmodellen består av tre sentrale deler: *Kunnskapsoppdatering* (vanligvis gjennom e-læringskurs), *data fra egen praksis* og *kollegadiskusjon* for planlegging og oppfølging av kvalitetsarbeid.

For å øke deltakelse på kvalitetsutvikling og meritterende kurs har SKIL organisert de fleste av sine aktiviteter som meritterende kurs etter ny og gammel ordning for spesialisering i allmennmedisin.

SKIL skal rette seg mot alle legetjenester utenfor sykehus, inkludert fastleger, kommuneoverleger, sykehjemsleger, helsestasjonsleger, legevaktsleger og avtalespesialister. Hittil har vi hatt størst innsats på fastlegetjenesten og kommuneoverleger, som følge av tidligere utfordringer med å bidra til ledelse av kvalitetsarbeidet av kvalitetsarbeidet i fastlegetjenesten.

Alle SKILs tema benytter faggrupper, bestående av fagpersoner som har sentral kompetanse på området.

SKILs produkter kan inndeles i følgende:

1. **Kvalitetspakker:** Kurstilbud for smågrupper, bestående av 3 gruppemøter med forutgående e-læringsmoduler. Møtene er spredt i tid med totalt ca. 6-8 måneder. Godkjent som kliniske emnekurs (varighet minst 15 skoletimer).
2. **Kvalitetsseminar:** Kurstilbud for hele kommuner som kommuneoverlege inviterer til, består av ett dagsseminar med eller uten forutgående e-læringsmodul.
3. **Andre kurstilbud:** SKIL har også lansert mindre e-læringskurs med eller uten påfølgende møte i ulike tema.
4. **Ikke kursrelaterte tilbud:** Beslutningsstøtte for legekontor, nettside for legekontor.

I 2022 ble det lansert 3 nye kvalitetspakker:

- Vanedannende legemidler.
- Sunn seksuell helse.
- Diabetes.

Det ble gjort omfattende revisjoner av 2 kvalitetspakker:

- Kloke valg.
- Legemiddelgjennomgang.

I tillegg videreførte SKIL kvalitetspakker innen temaene:

- Antibiotikaforskrivning.
- Sykmeldingsarbeid for leger.
- Gode pasientforløp for sårbare grupper.

Målepunkter til lokalt kvalitetsarbeid

Ved bruk av data til lokalt kvalitetsarbeid på legekontorene og i kommunene vil feilkildene oftest være kjent og kan korrigeres for. Målet er heller ikke først og fremst å sammenligne seg med andre, men heller å se på egen praksis over tid. Slik bruk av data vil være nyttig til lokalt forbedringsarbeid selv om de ikke egner seg som Nasjonale kvalitetsindikatorer (NKIer).

For å skille mellom de nasjonale kvalitetsindikatorene og data til lokalt kvalitetsarbeid vil vi benytte uttrykket «målepunkter», definert som indikatorer anbefalt brukt til kartlegging av kvalitet i egen praksis.

SKIL har utviklet målepunkter som benyttes i kvalitetspakker, med utgangspunkt i følgende kilder:

Sjekklister benyttes i alle kvalitetspakker og er utviklet i samarbeid med de enkelte faggruppene. Sjekklister avdekker i de fleste tilfeller områder som bør forbedres, og medfører ønske om endring.

Kasus fra egen praksis benyttes i de fleste kvalitetspakkene, og gir både innsikt i egne og andre arbeidsmetoder. Kasus som tas med representerer ofte spesielt krevende tilfeller hvor man kan få gode forslag til endring fra kolleger.

Prosjekt allmennlegedata er utviklet av Helsedirektoratet og gir leger oversikt over egen praksis basert på innsendte regningskort (takster og diagnosekoder). Statistikk herfra benyttes foreløpig i kvalitetspakkene i Legemiddelgjennomgang og Bedre kvalitet i E-konsultasjoner. SKIL deltar i referansegruppen til prosjektet.

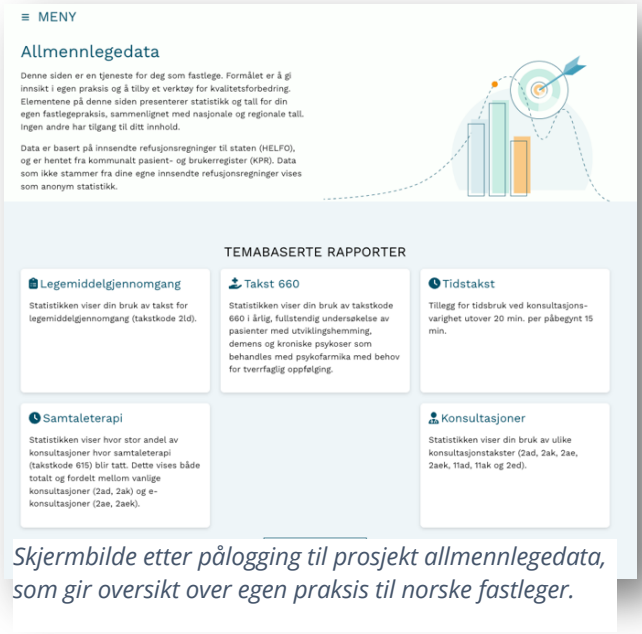

Skjermbilde etter pålogging til prosjekt allmennlegedata, som gir oversikt over egen praksis til norske fastleger.

Statistikk for sykmeldere er utviklet av NAV og gir alle sykmeldere oversikt over egen sykmeldingspraksis, inkludert bl.a. varighet på sykmeldinger og andel sykmeldinger som har vært graderte sykmeldinger.

Statistikk over radiologiske henvisninger er utviklet som et samarbeid mellom Helse Bergen, Helse Vest IKT og SKIL og benyttes i prosjektet Verdibasert Radiologi i Vest (VeraVEST) som er beskrevet nærmere under.

Deltakelse

Antall påmeldte deltakere i SKILs kvalitetspakker i 2022 inndelt i kvartal:

	Kvartal				
Kvalitetspakke	Kv1	Kv2	Kv3	Kv4	**Totalsum**
Diabetes		97	61	21	179
Kloke valg	13	12	9	46	80
Legemiddelgjennomgang	2	1	6	11	20
Gode pasientforløp	5	3	1	1	10
Antibiotika	3			2	5
Sykmelding	10	1	17	5	33
Seksuell helse	15	20	4	12	51
Smittevern	1	1	2	3	7
Vanedannende legemidler	118	67	30	40	255
Totalsum	**167**	**202**	**130**	**141**	**640**

Kommentarer:

Det var forventet at de nye kvalitetspakkene i diabetes, smittevern og seksuell helse skulle ha høyest deltakelse, etter at de ble lanserte våren 2022. I tillegg var et forventet noe deltakelse på kloke valg og legemiddelgjennomgang som ble relansert høsten 2022.

Kundereise, markedsføring og profilering

SKIL har i løpet av 2022 gjennomført markedsføringsaktiviteter i flere kanaler, både i sosiale media, gjennom nyhetsbrev og via samarbeidspartnere, blant annet Helsedirektoratet, Legeforeningen og Noklus.

Det har også vært direkte markedsføring på ulike konferanser, kongresser og gjennom foredragsaktivitet.

Den midlertidige refusjonsordningen fra Fond for kvalitet og pasientsikkerhet har vært sentral for å rekruttere leger til kvalitetspakkene, og alle SKILs kvalitetspakker er søkt og godkjent til denne.

Det ble gjennomført en kundereise i samarbeid med Netlife hvor vi så på opplevelsen knyttet til å være gruppeleder for en gruppe. Kartleggingen bestod av intervju med deltakere, ansatte og gjennomgang av informasjonsflyt. Det ble avdekket en del forbedringsområder spesielt knyttet til kommunikasjon og faktureringsrutiner.

Følgende endringer er gjort som følge av kundereisen:

- Nettsiden skilnet.no er forenklet for å gi deltakerne informasjonen de trenger, både for å komme i gang og knyttet til det enkelte kurset.
- Det er etablert et introduksjonskurs for gruppeledere som gir skal gjøre det enklere og mer forutsigbart å lede en SKIL-gruppe.
- Oversikt over grupper og mulighet til å fjerne-/legge til deltakere er forbedret.
- Det er laget mer tilpasset informasjon til deltakerne som melder seg på kurset.

- Faktureringsrutinene er endret, nå sendes faktura i det deltakerne har meldt seg på kvalitetspakkene.

Det ble opplevd som svært nyttig å gjennomføre en kundereise, og det planlegges en ny intern gjennomgang i løpet av 2023. Det er også ønske å om å gjøre gjennomgang for kommuneoverleger som skal organisere kvalitetsseminar.

SKIL ePortal

SKIL ePortal er en nettportal som er utvikles og eies av SKIL. Den inneholder funksjoner rettet mot både deltakere, gruppeledere og administrator av SKILs tilbud, og inkluderer blant annet:

- System for individuell- eller gruppepåmelding til SKILs aktiviteter.
- Oversikt over fremdrift og gjenstående oppgaver for de enkelte aktivitetene.
- Learning management system (LMS) for publikasjon av e-læringskurs.
- Funksjonalitet for arbeidsark og evalueringsskjema.
- Kursbevisgenerator.
- Grafisk presentasjon av resultater.
- Administrasjon av grupper og deltakere.
- Funksjoner for statistikk over deltakelse på kurs.
- SKIL kommunedashboard (se eget avsnitt under kommunesamarbeid).

I 2022 har det vært gjort følgende utvikling av SKIL ePortal:

- Dashboard med oversikt over deltakelse i SKIL-aktiviteter, herunder kvalitetspakker, kvalitetsseminar og andre kurs.
- Bedre løsning for oversikt over samarbeidskommuner.
- Løsning for å kunne innhente brukererfaringer fra deltakerne (se mer under e-konsultasjoner).
- Nye funksjonaliteter knyttet til utvikling av arbeidsark.
- Fortløpende feilrettinger og forbedringer.
- Gjennomgang og sikring av backup-rutiner og generell sikkerhet rundt SKIL ePortal.

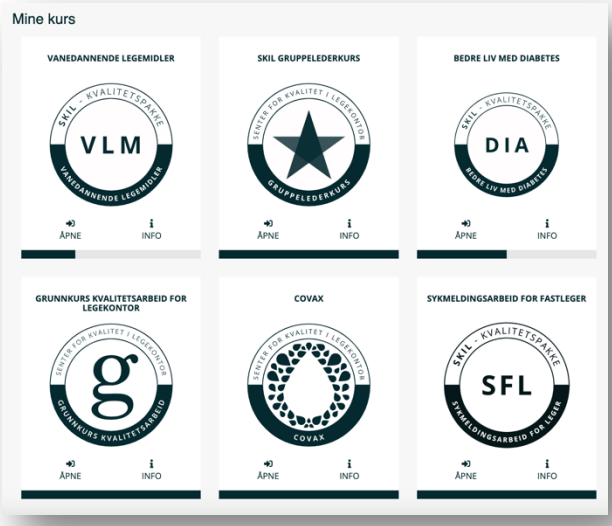

Forside i SKIL ePortal med oversikt over aktuelle deltakers kvalitetspakker

Våren 2022 leverte også SKIL et customer relationship management (CRM)-system for Praksisnett, som benyttes for oversikt over legekontor og leger som tilhører praksisnett. SKIL yter fortsatt support knyttet til dette.

Presentasjon av kvalitetspakker

Her presenteres SKILs ulike kvalitetspakker, inkludert blant annet formål, finansiering, datakilder til målepunkter og foreløpig evaluering.

Vanedannende legemidler

Kvalitetspakken tar for seg behandling med anxiolytika, hypnotika og opioider, og går spesielt inn på behandling av angst, søvnvansker og langvarige ikke-maligne smerter. Langvarig bruk av vanedannende legemidler er sjeldent medisinsk indisert, men forekommer hyppig i Europa ifølge tall fra OECD (OECD 2019). Norge har høyere forskrivning enn gjennomsnittet i Europa, med 21,1 DDD per 1000 innbyggere.

Formålet med kvalitetspakken er å:

- gi oppdatert kunnskap om indikasjoner og kontradiksjoner for vanedannende legemidler.
- bidra til innføring av sjekkliste for rekvirering av vanedannende legemidler, inkludert vurdering før og under rekvirering.
- Få bedre oversikt over egen praksis knyttet til vanedannende legemidler og verktøy til forbedring av praksis.

Finansiering: Prosjektmidler fra Helsedirektoratet.

Datakilder: Sjekkliste og kasus fra egen praksis. Forslag om opplag i eget journalsystem.

Resultater:

- Totalt 93/102 (91 %) har startet nedtrapping på i gjennomsnitt 3,9 pasienter.
- Totalt 54/107 (50 %) har fullført nedtrapping på i gjennomsnitt 2,2 pasienter. Ca. 118 pasienter for vanedannende legemidler som følge av kursdeltakelse foreløpig.
- Totalt 63/107 (63 %) har innført andre tiltak i praksis, som; unngå unødvendig oppstart, gi bedre informasjon til pasienter, kreve fysisk time ved fornyelse av vanedannende, vurdere førerkortforskriften bedre, utrede søvnvansker bedre og tilby alternativer til vanedannende.

Evaluering fra deltakerne:

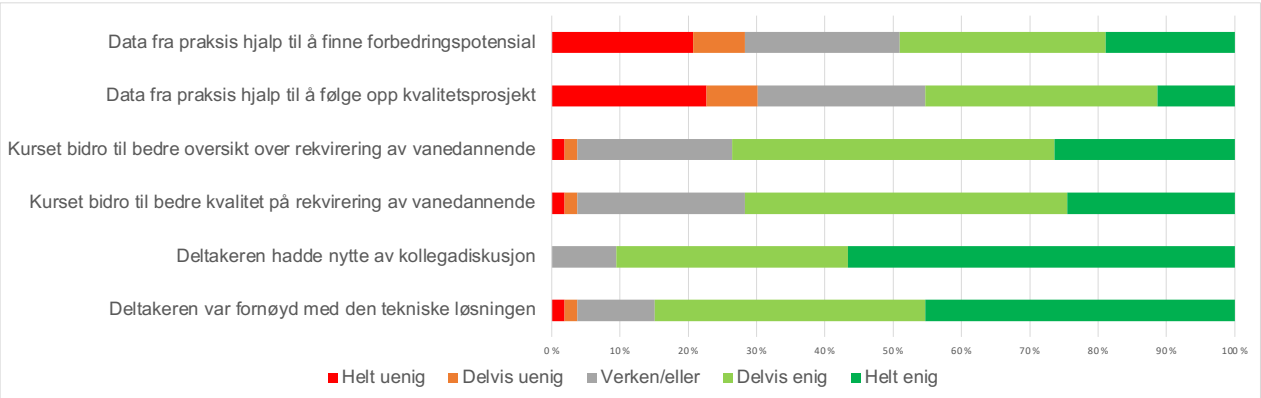

Annet:

I 2022 ble det fra Helsedirektoratet etablert dialog mellom SKIL og Folkehelseinstituttet (FHI) om å tilby legene løsninger for å kunne slå opp på rekvirering av vanedannende legemidler gjennom det nye legemiddelregisteret. Det er allerede etablert et prosjekt i samarbeid med Antibiotikasenteret i allmennmedisin som skal gi leger oversikt over rekvirering av antibiotika.

SKIL har overtatt drift av domenet trappned.no, som inneholder en guide for leger som ønsker å stabilisere og/eller trappe ned pasienter på vanedannende legemidler.

Sunn seksuell helse hele livet

Kvalitetspakken Sunn seksuell helse hele livet går gjennom hvordan seksualitet kan være en ressurs gjennom hele livet.

Formålet med kvalitetspakken er å:

- bidra til å sikre god seksuell helse i hele befolkningen.
- sikre mennesker i alle aldre god kunnskap og nødvendig handlingskompetanse til å ivareta egen seksuell helse.
- fortsatt redusere antall uønskede svangerskap og aborter.
- redusere smitte av seksuelt overførbare infeksjoner, inkludert HIV.
- sikre kunnskap om og ivaretakelse av seksuell helse i helse-og omsorgstjenesten.
- sikre at helsepersonell har kompetanse til å respektere og forstå brukere og pasienters seksuelle behov.

Finansiering: Prosjektmidler fra Helsedirektoratet.

Datakilder: Sjekkliste og kasus fra egen praksis.

Resultater: Foreløpig har 43 startet og 11 fullført, og det er for lite data for evaluering.

Bedre liv med diabetes

Kvalitetspakken tar for seg oppdaterte retningslinjer for diabetes med vekt på pasientmedvirkning og livsstilsendring. Mye av kunnskapen er overførbart til pasienter med andre livsstilssykdom.

- gi deltakerne kunnskap om oppdaterte diabetesretningslinjer for oppfølging av pasienter med diabetes.
- øke kvalitet på diabetes årskontroll.
- kunne utrede og følge opp pasienter med overvekt.
- vite hvordan man praktisk kan bidra til økt pasientmedvirkning.

Finansiering: Prosjektmidler fra Fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet

Datakilder: Sjekkliste og kasus fra egen praksis. Rapport fra Noklus for leger som har levert data til Norsk diabetesregister for voksne.

Resultater:

Foreløpig har 56 leger fullført kvalitetspakken. Totalt 40/56 (71%) har innført ulike former for endringer i praksis.

Evaluering fra deltakerne:

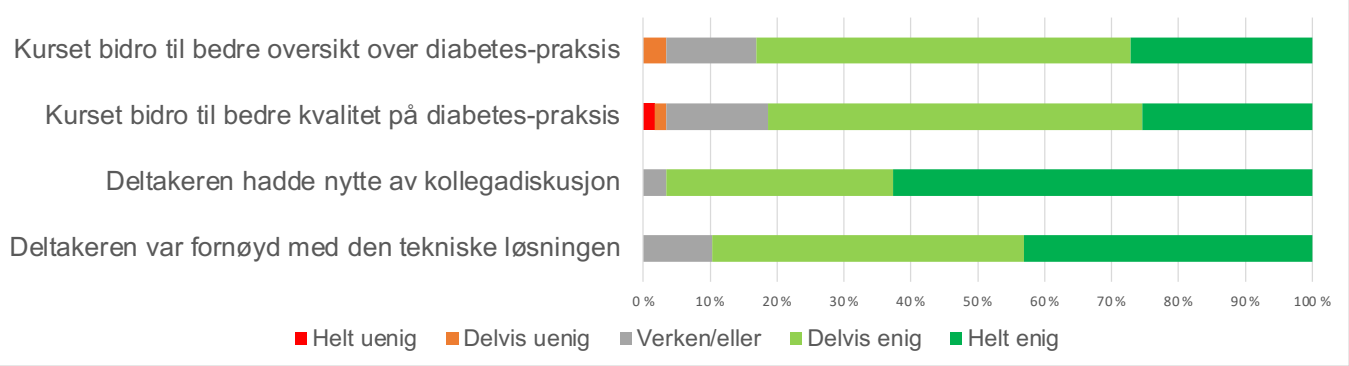

Annet:

Kvalitetspakken er utviklet i samarbeid med Noklus, og det er etablert dialog for å gi fastleger et bedret verktøy for oversikt over populasjon av pasienter med diabetes.

Kloke valg på legekontor

Denne kvalitetspakken går gjennom Gjør kloke valg-kampanjen med hovedmål om å unngå overdiagnostikk og overbehandling. SKIL har inngått avtale med Legeforeningen om å bidra til å spre kampanjen til fastleger.

Formålet med kvalitetspakken er å:

- få oppdatert kunnskap om å vurdere klinisk nytte av ulike blodprøver og røntgenundersøkelser.
- avdekke eventuell overdiagnostikk i egen praksis og hva som er årsaken til dette.
- kunne forbedre praksis i tråd med Gjør kloke valg-anbefalingene.

Finansiering: Driftsfinansiering fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Datakilder: Sjekkliste og kasus fra egen praksis.

Resultater: Kurset ble relansert i 2022 og resultater vil publiseres i årsrapporten for 2023.

Legemiddelgjennomgang

Å sikre riktig legemiddelbehandling i allmennpraksis er viktig for pasientsikkerheten. Legemiddelgjennomgang er en systematisk gjennomgang av de medikamentene pasienten faktisk bruker, inkludert å vurdere indikasjoner, kontraindikasjoner, interaksjoner og pasientenes individuelle behov. Dette gir bedre oversikt og større trygghet for både lege og pasient.

Formålet med denne kvalitetspakken er å:

- innføre sjekkliste for legemiddelgjennomgang i praksis.
- vite hvordan man håndterer utfordringer med polyfarmasi hos eldre, og hvordan man kan gjennomføre avmedisinering.
- kjenne til utfordringer og fallgruver ved bruk av blodplatehemmere og antikoagulantia.
- få bedre oversikt over egen praksis knyttet til legemiddelgjennomgang og verktøy til å kvalitetsforbedre praksis.

Finansiering: Driftsfinansiering fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Datakilder: Sjekkliste og kasus fra egen praksis. Statistikk fra prosjekt allmennlegedata via Helseaktørportalen.

Resultater: Kurset ble relansert i 2022 og resultater vil publiseres i årsrapporten for 2023.

Kvalitet i e-konsultasjoner

Finansiering: Prosjektfinansiering fra Fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet.

Datakilder: Sjekkliste og kasus fra egen praksis.

Kurset har bidratt til utvikling av system for innhenting av brukererfaringer. Dette er utviklet i SKIL ePortal og gjør det mulig for legene å innhente brukererfaringer i etterkant av e-konsultasjoner ved at det sendes SMS til pasienter med lenke til undersøkelse. Legene beskriver på sin side sine vurderinger av den samme konsultasjonene. Svarene kan kobles sammen anonymt og gjør det mulig å forske på pasienters og legers vurderinger av de samme konsultasjonene. Leger får selv aggregert statistikk når det er innhentet svar fra minst 10 pasienter.

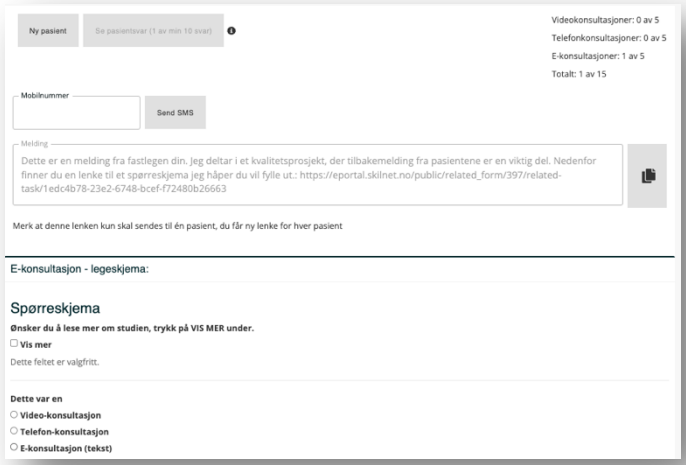

Sykmeldingsarbeid for leger

I denne kvalitetspakken får deltakerne oppdatert informasjon om regelverket rundt sykmelding, verktøy til bruk i sykmeldingsarbeidet og en mulighet til å diskutere utfordringer i sykmeldingsarbeidet.

Formålet med kvalitetspakken er å:

- få oppdatert kunnskap om regelverket rundt sykmeldingsarbeidet, og hvilken rolle kommunikasjon med pasient, NAV og arbeidsgiver spiller.
- Få bedre oversikt over egen sykmeldingspraksis og mulighet til å forbedre praksis.

Finansiering: Prosjektfinansiering fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Datakilder: Sjekkliste og kasus fra egen praksis. Data fra statistikkverktøy for sykmeldere.

Resultater:

Totalt 83 leger fullførte kurset i 2022, og 58 % rapporterte å ha innført endringer i praksis.

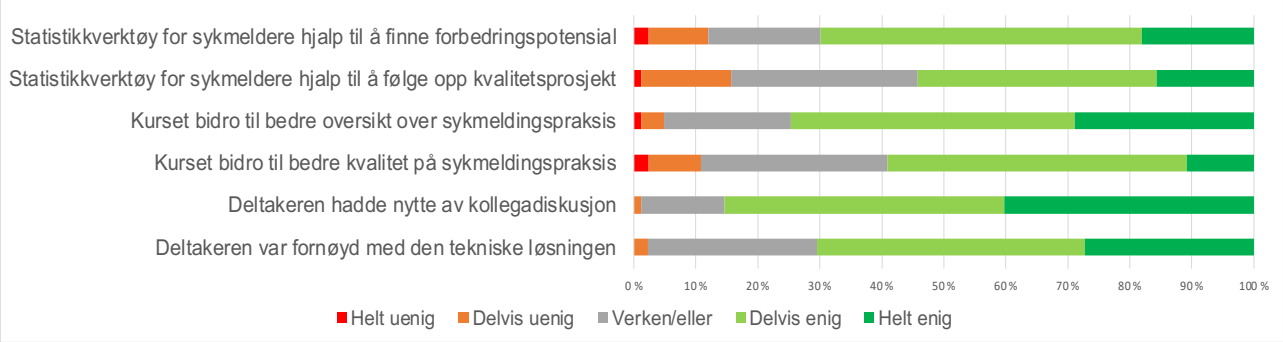

Arbeids- og inkluderingsdepartementet mottok i slutten av 2021 sluttrapport for sykmeldingsprosjektet som endte med besøk av arbeids- og inkluderingsminister Marte Mjøs Persen på Legehuset Varden i Bergen våren 2022. Rapporten viste blant annet at syv av ti deltakere har innført tiltak, først og fremst økt andel graderte sykmeldinger og bedre kommunikasjon med pasienter.

Det forskes videre på SKILs resultater, blant annet på effekt av tiltaket i forhold til kommunikasjon med arbeidsgiver.

Andre produkter

Andre kurs

I tillegg til kvalitetspakker tilbyr også SKIL følgende andre kurs:

- **Diagnosekodekurset:** Dette kurset er utviklet i samarbeid med klassifikasjonsutvalget i Norsk forening for allmennmedisin med finansiering fra Praksisnett. Målet er å bidra til riktigere koding i journalsystemet. Det består av en e-læringsmodul og ett gruppemøte.
- **Grunnkurs i kvalitetsarbeid for legekontor:** Kurset gir en generell innføring i kvalitetsarbeid for norske legekontor og gjennomgikk en revisjon i 2022. Det består av en e-læringsmodul.
- **Gruppelederkurset:** Dette ble utviklet i 2022 som en introduksjon for gruppeledere som skal lede en SKIL gruppe gjennom en kvalitetspakke. Det består av en e-læringsmodul.
- **Kvalitet i e-resept:** Dette ble utviklet med finansiering fra Direktoratet for e-helse, formålet er å bidra til riktigere bruk av e-resept, med vekt på å holde Reseptmidleren ved like og trekke tilbake uaktuelle resepter.
- **Verdibasert radiologi:** Se mer under.
- **SKIL-forum 22:** Se mer under.

Antall påmeldte deltakere i SKILs andre kurs inndelt i kvartal:

Kurs	*Kv1*	*Kv2*	*Kv3*	*Kv4*	***Totalsum***
Diagnosekodekurs	12	11	9	8	40
Grunnkurs i kvalitetsarbeid	28	33	36	23	120
Gruppelederkurset	22	18	16	12	68
Kvalitet i e-resept	43	61	40	59	203
Verdibasert radiologi				139	139
SKIL Forum 2021		79			79
Totalsum	**105**	**202**	**101**	**241**	**649**

Verdibasert radiologi

Kurset Verdibasert radiologi er utviklet med innovasjonsmidler fra Helse Vest, og er et samarbeid mellom radiologisk avdeling ved helse Bergen og SKIL. Formålet med kurset er å bidra til redusert antall radiologihenvisninger innen muskel-/skjelett som har liten verdi for pasienter. Kurset er en del av en større tiltakspakke knyttet til formålet, blant annet oppdaterte råd i legenes henvisningssystem DIPS Interactor.

Statistikk over egne radiologiske henvisninger: Helse Vest IKT har utviklet en løsning hvor leger tilhørende Helse Vest kan logge på og se på statistikk over egne røntgenhenvisninger.

Totalt 139 leger i Helse Vest meldte seg på i 2022 og prosjektet er koblet på flere forskningsprosjekt som skal se på effekten av tiltaket.

Dersom piloten viser seg å være effektiv er det et ønske om en nasjonal utbredelse og utvidelse til en full kvalitetspakke med flere radiologiske undersøkelser.

SKIL Forum 2022

Totalt 79 personer deltok på SKIL Forum 24. mars 2022 hvor tema var «Digital helsetjeneste – er pasientsikkerheten ivaretatt?». Blant annet kommunale ledere, representanter for Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse og fastleger bidro til gode diskusjoner rundt relevante tema.

Arrangementet var et hybrid-arrangement, hvor både fysisk og digital deltakelse var mulig.

Beslutningsstøtte for legekontor

I forbindelse med utbruddet av Covid-pandemien i 2020 opprettet SKIL en beslutningsstøtte for å vurdere indikasjon for prøvetaking, sykmelding, koding og aktuelle tiltak for pasienter med Covid. Denne ble godt mottatt av leger, og vi søkte om støtte fra Fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet til å videreutvikle prosjektet.

SKIL har etablert domenenavnet beslutning.no hvor vi i 2022 publisert beslutningsstøtte for å vurdere indikasjon for bruk av Paxlovid mot covid-infeksjon. Sammen med beslutningsstøtten får brukere forslag til et journalnotat som kan limes inn i pasientens journal for å sikre god dokumentasjon.

Løsningen ble publisert innen en uke etter at Paxlovid kom på det norske markedet, og evaluering fra 184 brukere viser følgende resultater:

- 116 (63 %) opplevde beslutningsstøtten som svært nyttig.
- 36 (20 %) opplevde beslutningsstøtten som svært nyttig.

Generelt var allmennleger mer fornøyde enn sykehjemsleger og andre leger. 132 (72 %) ønsket annen beslutningsstøtte i fremtiden. Det kom ønske om beslutningsstøtte innen medikamentbruk, diabetes, KOLS og andre kroniske tilstander.

SKIL har også kontaktet EPJ-leverandører for å integrere snarvei til beslutning.no direkte fra journalsystemene. Foreløpig er det ikke integrasjon som trekker ut data til journalsystemet.

Finansiering: Prosjektfinansiering fra Fond for kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet. Sluttdato for prosjektet er den 30.06.23.

Nettsideløsning for leger (Nefle)

SKILs nettsideløsning for legekontor (Nefle) har som formål å være enkel å bruke for legekontoret og gi pasientene en god brukeropplevelse i sin digitale kontakt med legekontoret.

Nettsideløsningen er uavhengig av hvilket system legekontoret benytter for timebestilling, og er godt tilrettelagt for dem som bruker Digital dialog fastlege i Helsenorge. Nefle har i løpet av 2022 tilknyttet seg 23 nye legekontor, og har tilpasset seg alle nye krav til universell utforming av nettsider som trer i kraft for legekontor fra den 1.1.2023.

Kommunesamarbeid

Innledning

Kommuner har et sørge for-ansvar for kvalitetsarbeid i kommunen inkludert fastlegekontor. Sistnevnte er hjemlet i fastlegeforskriftens paragraf 7. Siden 2016 har flere kommuner vært i kontakt med SKIL for råd og samarbeid om kvalitetsarbeidet i kommunen. Basert på ulike erfaringer har SKIL tilnærmet seg kommunenes behov. Etter omdannelse til stiftelse i 2021 har det vært en viktig målsetning å styrke kommunens muligheter til å samarbeide med fastleger og andre rundt systematisk kvalitetsarbeid. Videre har det vært et mål å gi kommunen bedre informasjon om legenes behov for å kunne arbeide med sitt lokale kvalitetsarbeid. Resultatet skal være en felles forståelse av hva som er viktig å prioritere, og hvordan det skal prioriteres fremover.

I 2019 piloterte SKIL **«Halvdagsseminar»,** hvor representant fra SKIL holdt et seminar for fastleger og kommuneoverleger. Dette høstet gode tilbakemeldinger fra både fastleger og kommuneoverleger.

Målet har vært å videreutvikle seminaret for at:

- Kommunen selv kan organisere og invitere til seminar.
- Kommunen kan velge mellom flere fagspesifikke tema.
- Andre enn fastleger involveres.

SKIL utviklet derfor frem mot 2022 to nye produkter for kommuner: **Kvalitetsseminar** og **kommunedashboard.**

Kvalitetsseminar

Kvalitetsseminaret ble lansert i 2022 som en møteplass for kommuneoverleger, fastleger og andre som jobber innenfor kommunehelsetjenesten. Sammen diskuteres hvordan man kan oppnå høy pasientsikkerhet og god kvalitet i helsetjenesten, og deltakerne får mulighet til å planlegge kvalitetsarbeidet på egen arbeidsplass.

Kvalitetsseminaret arrangeres av kommuneoverlegen via SKIL Kommunedashboard, og det er godkjent som 7 valgfrie timer til legers etter- og videreutdanning i allmenn- og samfunnsmedisin.

Deltakende leger kan søke om praksiskompensasjon fra Kvalitetsfondet i Den Norske Legeforening. Det kan også søkes om kompensasjon av lønnsutgifter for fast ansatte leger.

SKIL piloterte i 2022 kvalitetsseminar i 5 kommuner, hvorav en kommune gjennomførte to kvalitetsseminar.

Tilbakemeldinger fra 55 leger viste følgende:

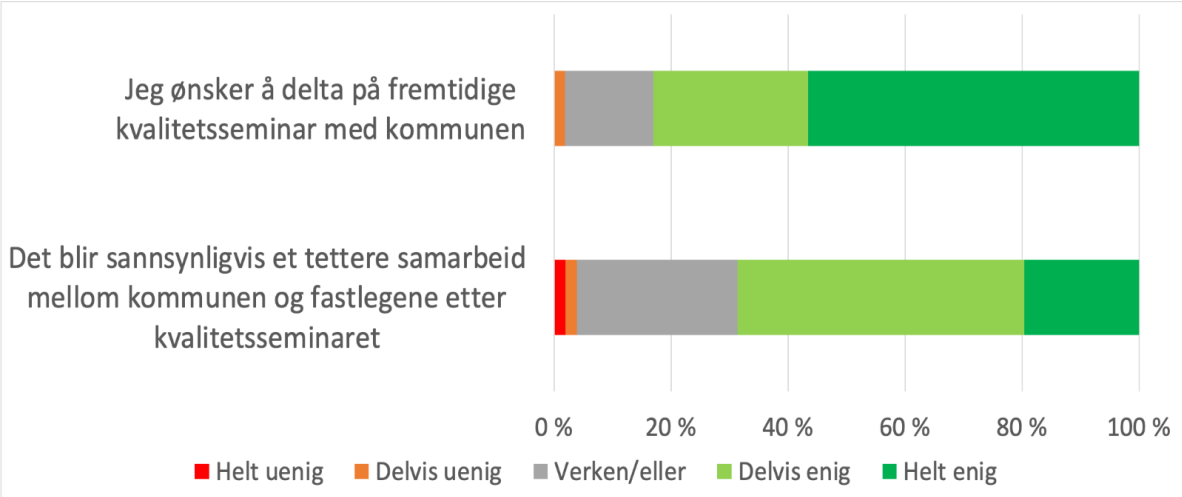

96 % (53/55) anbefalte kolleger å delta på kvalitetsseminar.

Kvalitetsseminaret som ble pilotert i 2022 var av generell karakter og er videre døpt SKIL Basisseminar. Formålet er å benytte dette både for å komme i gang med kvalitetsarbeidet i kommunen, og for å følge opp ved behov.

Det ble i 2022 besluttet å utvikle nye kvalitetsseminar innenfor flere etterspurte emner, i første omgang følgende:

- Skrøpelige eldre, hvor også sykehjem og hjemmetjeneste inkluderes.
- Trivsel og arbeidsglede.
- Smittevern.

SKIL Kommunedashboard

SKIL kommunedashboard er et verktøy som ble lansert i 2022. Det benyttes for å opprette kvalitetsseminar, i tillegg til å gi en oversikt over legers deltakelse i SKIL-prosjekter i kommunen. Fra kommunedashboard finner kommuneoverlege lenker til allmennlegestatistikk fra Helsedirektoratet og de nasjonale kvalitetsindikatorene på Helsenorge.

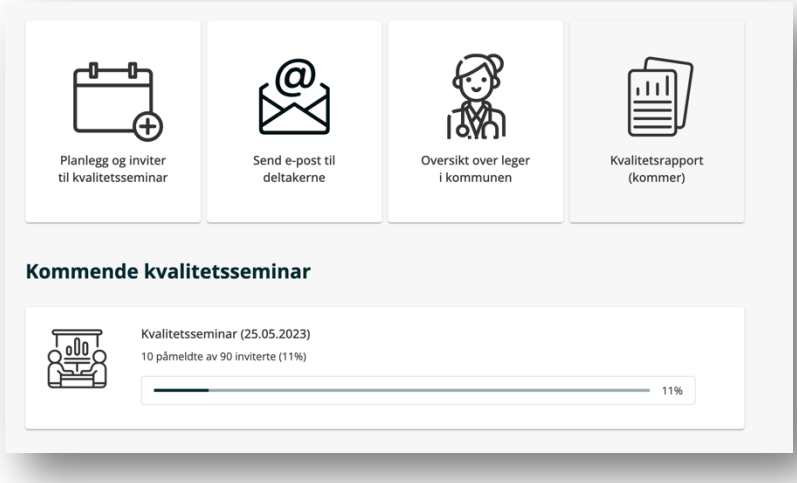

Det arbeides med å gjøre det mulig å sende ut pasienttilfredshets-undersøkelser via systemet, i tillegg til å få oversikt over aggregerte data fra blant annet kvalitetsseminarene. Foreløpig trekkes data ut manuelt når kommuner har hatt kvalitetsseminar.

Formidling og samarbeid

Forskningsaktivitet

Daglig leder har i 2022 hatt bistilling som førsteamanuensis ved Institutt for Global Helse og samfunnsmedisin ved Universitet i Bergen. Dette har bidratt til et tettere faglig samarbeid mellom Universitetet og SKIL.

I løpet av 2022 har det vært tre vitenskapelige publikasjoner basert på SKIL:

Eide, T. B., Øyane, N., & Høye, S. (2022). Promoters and inhibitors for quality improvement work in general practice: a qualitative analysis of 2715 free-text replies. *BMJ Open Quality*, *11*(4), e001880.

Øyane, N «11.8 Senter for kvalitet i legetjenester (SKIL) – Fra idé til sentral nasjonal aktør i kvalitetsarbeidet (2014). Michael 2022; 19: Supplement 29, 379–86»

Barzigar D, Eliassen KE, Øyane, N (2022): Smågruppebasert forbedring i praksis. Utposten Nr. 5, s. 10-13.

SKIL samarbeider med forskningsmiljø om følgende forskningsprosjektet.

Paolo Zanaboni: "The large-scale implementation of e-consultations with the GP: a mixed-methods evaluation of the impact on health system, GPs and patients". Dette er et stort internasjonalt NFR-finansiert prosjekt rundt bruk og sikkerhet av e-konsultasjoner, og er knyttet til kvalitetspakken Kvalitet i e-konsultasjoner.

Miriam Hartveit: "Utvikling og testing av implementation process assessment tool – general practice (ipat-gp)" Prosjekt som skal validere et verktøy (IPAT-GP) som måler implementering av tiltak i allmennpraksis.

Det er et pågående samarbeid med Universitetet i Bergen rundt forskning på kvalitetspakken Sykmelding for leger med fokus på hvordan tiltaket påvirker kommunikasjon mellom leger og arbeidsgiver.

Nicolas Øyane mottok våren 2022 pris for **årets artikkel 2021** i Scandinavian Journal of Primary Health Care for artikkelen "Improving drug prescription in general practice using a novel quality improvement model". Denne artikkelen viser at kvalitetspakken I legemiddelgjennomgang medførte flere legemiddelgjennomganger og redusert utlevering av legemidler med høy bivirkningsfare fra apotekene.

SKIL presenterte abstractet "Improving sick leave practice among Norwegian GPs using peer group discussions" på Wonca London 2022 som viste resultater fra kvalitetspakken i sykmeldingsarbeid for leger.

SKIL organiserte en workshop sammen med nordiske kolleger under den 22. nordiske kongressen for allmennpraksis i Stavanger 2022.:

Quality organisations supporting General Practice in Norway, Sweden, Iceland, Finland, and Denmark. Barriers for quality improvements and how to overcome these barriers.

Nordiske kolleger under workshop: f.v. Palle Mark Christensen (DK), Eva Arvidsson (SVE), Nicolas Øyane (NOR) og Aapo Tahkola (FIN).

Samarbeid Alrek Helseklynge

I 2022 ble SKIL formelt en samarbeidspartner med Alrek Helseklynge og har inngått et forpliktende samarbeid rundt forskning og fagutvikling. Alrek helseklynge skal skape innovative helse- og omsorgsløsninger for hele mennesket, ved hjelp av fremragende forskning og utdanning, fullverdige praksisarenaer og tverrfaglig samhandling. SKIL har vært samlokalisert med Alrek Helseklynge siden høsten 2020.

Presseoppslag

SKIL har vært med i følgende presseoppslag i Dagens Medisin:

https://www.dagensmedisin.no/blogg/a-straffe-fastlegene-gar-utover-pasientene/131504

https://www.dagensmedisin.no/fastleger-jobb-og-utdanning-primaerhelsetjeneste/har-funnet-et-fastlegetiltak-som-har-effekt-pa-sykefravaeret/116101

https://www.dagensmedisin.no/coronavirus-covid-19-folkehelse/nytt-verktoy-skal-hjelpe-leger-med-riktig-forskriving-av-koronamedisin/301749

Deltakelse i nasjonale referanse- og arbeidsgrupper

SKIL har i 2022 deltatt i følgende referanse- og arbeidsgrupper:

- Referansegruppe for handlingsplan for fastlegetjenesten (i 2022 også referansegruppe for Regjeringens hurtigarbeidende utvalg).
- Referansegruppe for utvikling av Nasjonale kvalitetsindikatorer for allmennlegetjenesten og Prosjekt allmennlegedata
- Referansegruppe for prosjektet knyttet til Riktigere antibiotika i norske kommuner
- Faglig rådgivningsgruppe for Digitalt triageringsverktøy på Helsenorge
- Medlem i Legeforeningens utvalg for kvalitet og Pasientsikkerhet

Fra 2023 skal også SKIL delta i referansegruppe knyttet til Pasientrapporterte erfaringer med helsetjenesten (ParIS).

SKIL har i 2022 levert høringsinnspill til relevante høringer.

Mål for 2023

For å videre oppfylle stiftelsens formål i 2023 ønsker SKIL å arbeide for at:

SKIL blir en integrert del av fremtidens system for kvalitetsforbedring og legenes etter- og videreutdanning. Det vil vi gjøre ved å ha tettere kontakt med ALIS-kontorene, samt sørge for at SKILs aktiviteter inngår som en del av anbefalt utdanningsplan for ALIS. SKIL vil delta videre aktivt i relevante referansegrupper og levere høringsinnspill til aktuelle aktører.

SKILs systemer for lokal kvalitetsforbedring (for)blir førstevalg for legetjenester utenfor sykehus. For 2023 ønsker vi at minst 650 unike leger melder seg på kvalitetspakker, og at minst 35 kommuner gjennomfører minst ett kvalitetsseminar. Dette vil vi oppnå ved å fortsatt tilby gode og oppdaterte tilbud og markedsføre målrettet gjennom flere kanaler. Vi vil også tilpasse minst én kvalitetspakke til sykehjem og sørge for at andre helsepersonellgrupper enn fastleger inkluderes i kvalitetsseminar.

Vi ser frem til et kvalitetsrikt år!